

Ба шурои диссертатсионии 6D.KOA-063-и
назди Донишгоҳи байналмилалӣ
сайёҳӣ ва соҳибкорӣи Тоҷикистон
(734065, ш. Душанбе, хиёбони Борбад, 48/5)
(Почтаи электронӣ: info@iutet.tj.
<https://www.iutet.tj>)

Тақриз

**ба автореферати диссертатсияи Азизӣ Муътабар Гулмаҳмад дар мавзӯи:
«Ташаккул ва рушди инфрасохтори фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии
Тоҷикистон», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз
рӯйи ихтисоси 5.2. - Иқтисодиёт (5.2.13. - Иқтисодиёти соҳибкорӣ)**

Гузариши иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба марҳилаи рушди
устувор, густариши муносибатҳои бозорӣ ва таҳкими нақши бахши
хусусӣ зарурати фароҳам овардани муҳити мусоиди соҳибкориро тақозо
менамояд. Дар ин раванд инфрасохтори фаъолияти соҳибкорӣ ҳамчун яке
аз унсурҳои муҳими низоми иқтисодӣ нақши назаррас дошта, барои
таъсис, фаъолияти самаранок ва рушди минбаъдаи субъектҳои соҳибкорӣ
заминаи зарурӣ фароҳам меорад. Аз ин рӯ, таҳқиқи масъалаҳои ташаккул
ва рушди инфрасохтори фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон
аҳамияти муҳими илмӣ ва амалӣ дорад.

Маҳз ба ҳамин масъалаи муҳим диссертатсияи Азизӣ Муътабар
Гулмаҳмад бахшида шуда, мавзӯи интиҳобгардида ба самтҳои
афзалиятноки рушди иқтисоди миллӣ ва талаботи иқтисодиёти муосир
мутобиқат менамояд.

Мубрамияти мавзӯи таҳқиқот пеш аз ҳама ба он вобаста мебошад, ки
рушди соҳибкорӣ дар шароити иқтисоди бозорӣ бе мавҷудияти
инфрасохтори мукамал ва самараноки соҳибкорӣ ғайриимкон аст.
Субъектҳои соҳибкорӣ ба низоми васеи хизматрасониҳои молиявӣ, қарзӣ,
иттилоотӣ, машваратӣ, ҳуқуқӣ, маркетингӣ ва дигар хизматрасониҳо
ниёз доранд.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон низ рушди соҳибкорӣ яке аз омилҳои
муҳими диверсификатсияи иқтисодиёт, ташкили ҷойҳои нави корӣ,
афзоиши истеҳсоли молу хизматрасонӣ ва баланд бардоштани сатҳи
фаъолияти иқтисодии аҳоли ба ҳисоб меравад. Аз ин лиҳоз, ташаккули
инфрасохтори мутобиқ ба талаботи иқтисоди муосир ва таъмини

дастрасии соҳибкорон ба хизматрасониҳои зарурӣ аз масъалаҳои муҳими сиёсати иқтисодӣ ба шумор меравад.

Дар ин замина, таҳқиқоти Азизӣ Муътабар Гулмаҳмад, ки ба омӯзиши масъалаҳои ташаккул ва рушди инфрасохтори фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон равона гардидааст, мубрам ва саривақтӣ мебошад.

Аз муҳтавои автореферат бармеояд, ки муаллиф масъалаҳои асосии назариявӣ, методологӣ ва амалии рушди инфрасохтори фаъолияти соҳибкориро мавриди омӯзиш қарор додааст.

Дар таҳқиқот моҳияти иқтисодии фаъолияти соҳибкорӣ ва инфрасохтори он баррасӣ гардида, муносибатҳои гуногуни илмӣ нисбат ба мафҳум, сохтор ва вазифаҳои инфрасохтори соҳибкорӣ таҳлил шудаанд.

Яке аз ҷанбаҳои муҳими таҳқиқот омӯзиши вазъи муосири фаъолияти соҳибкорӣ ва инфрасохтори он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Таҳлили равандҳои мавҷуда имкон медиҳад, ки мушкилоти асосӣ ва омилҳои ба рушди инфрасохтори соҳибкорӣ таъсиррасон муайян карда шаванд.

Муаллиф инчунин ба масъалаҳои такмили механизмҳои ташкилию иқтисодии рушди инфрасохтори соҳибкорӣ таваҷҷуҳ намуда, оид ба беҳтар намудани шароити фаъолияти субъектҳои соҳибкорӣ ва самаранокии низоми дастгирии онҳо пешниҳодҳои дахлдор ироа менамояд.

Арзиши илмӣ диссертатсия дар он ифода меёбад, ки масъалаи ташаккул ва рушди инфрасохтори фаъолияти соҳибкорӣ дар робита бо хусусиятҳои рушди иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди таҳлил қарор гирифтааст.

Муаллиф қўшиш намудааст, ки асосҳои назариявии инфрасохтори соҳибкориро такмил дода, хусусиятҳои ташаккули он дар шароити иқтисодиёти миллӣ ва самтҳои асосии рушди минбаъдаи онро муайян намояд.

Ҷиҳати муҳими таҳқиқот пешниҳоди самтҳои такмили инфрасохтори соҳибкорӣ ва механизмҳои дастгирии фаъолияти субъектҳои соҳибкорӣ мебошад. Натиҷаҳои бадастомада метавонанд барои рушди муносибатҳои институтсионалӣ ва ташкилию иқтисодии соҳаи соҳибкорӣ аҳамияти муайян дошта бошанд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот дар рушди заминаҳои илмӣ оид ба иқтисодиёти соҳибкорӣ ва амиқтар намудани тасаввуроти назариявӣ дар

бораи моҳият, сохтор ва вазифаҳои инфрасохтори фаъолияти соҳибкорӣ зоҳир мегардад.

Аҳамияти амалии натиҷаҳои таҳқиқот дар он мебошад, ки пешниҳодҳои муаллиф метавонанд ҳангоми таҳия ва такмили барномаҳои давлатӣ оид ба рушди соҳибкорӣ, беҳтар намудани муҳити соҳибкорӣ ва дастгирии субъектҳои фаъолияти соҳибкорӣ истифода шаванд.

Натиҷаҳои таҳқиқот инчунин метавонанд барои фаъолияти мақомоти давлатӣ, ташкилотҳои дастгирии соҳибкорӣ, муассисаҳои молиявӣ ва дигар субъектҳои инфрасохтори соҳибкорӣ аҳамияти амалӣ дошта бошанд.

Маводи диссертатсия метавонад дар раванди таълим ҳангоми омӯзиши фанҳои «Иқтисодиёти соҳибкорӣ», «Фаъолияти соҳибкорӣ», «Идоракунии соҳибкорӣ» ва дигар фанҳои иқтисодӣ низ истифода гардад.

Ба сифати ҷиҳатҳои мусбати диссертатсияи мазкур метавон инҳоро қайд намуд:

- интиҳоби мавзуи мубрам ва дорои аҳамияти назариявӣ амалӣ;
- асоснок намудани нақши инфрасохтор дар рушди фаъолияти соҳибкорӣ;
- таҳлили масъалаҳои ташаккул ва рушди инфрасохтори соҳибкорӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- таваҷҷуҳ ба омилҳои институтсионалӣ ва ташкилию иқтисодии рушди соҳибкорӣ;
- муайян намудани мушкилоти мавҷуда дар рушди инфрасохтори фаъолияти соҳибкорӣ;
- таҳияи пешниҳодҳо оид ба такмили муҳити соҳибкорӣ ва механизмҳои дастгирии субъектҳои соҳибкорӣ;
- аҳамияти амалии натиҷаҳои таҳқиқот барои рушди минбаъдаи соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Дар баробари дастовардҳои зикршуда, ба назари мо, дар таҳқиқоти минбаъдаи масъала баъзе ҷанбаҳоро боз ҳам такмил додан мумкин аст.

Якум, ҳангоми таҳлили инфрасохтори соҳибкорӣ истифодаи маҷмуи васеътари нишондиҳандаҳои баҳодиҳии самаранокии унсурҳои инфрасохторӣ метавонад натиҷаҳои таҳқиқотро боз ҳам асоснок намояд.

Дуюм, ба масъалаи рушди инфрасохтори рақамии соҳибкорӣ ва таъсири технологияҳои рақамӣ ба дастрасии субъектҳои соҳибкорӣ ба хизматрасониҳои инфрасохторӣ таваҷҷуҳи бештар додан мувофиқи мақсад мебошад.

Эродҳои зикршуда бештар хусусияти тавсиявӣ дошта, арзиши илмӣ ва аҳамияти амалии таҳқиқоти анҷомдодаро коҳиш намедиҳанд.

Дар маҷмӯъ, автореферати диссертатсияи Азизӣ Муътабар Гулмаҳмад дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди инфрасохтори фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба масъалаи муҳим ва мубрами иқтисоди миллӣ бахшида шуда, дорои аҳамияти назариявӣ ва амалии зарурӣ мебошад.

Мазмун ва натиҷаҳои таҳқиқот аз он шаҳодат медиҳанд, ки муаллиф масъалаи ташаккул ва рушди инфрасохтори фаъолияти соҳибкориро мавриди омӯзиши мақсаднок қарор дода, барои такмили механизмҳои ташкилию иқтисодии рушди соҳибкорӣ як қатор пешниҳодҳои дорои аҳамияти илмӣ ва амалӣ манзур намудааст.

Бо назардошти мазмун, натиҷаҳои таҳқиқот ва аҳамияти илмӣ-амалии он, чунин мешуморем, ки диссертатсияи Азизӣ Муътабар Гулмаҳмад дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди инфрасохтори фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба талаботи муқарраргардида барои корҳои диссертатсионӣ ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.13 – Иқтисодиёти соҳибкорӣ мебошад.

Тақриздиханда:

Доктори илмҳои иқтисодӣ,
профессор, академики АМИТ
Президенти Академияи миллии
илмҳои Тоҷикистон

Хушвахтзода Қ.Х.

Имзои Хушвахтзода Қ.Х. -ро тасдиқ менамоям:

Мудири шуъбаи кадрҳо
ва қорҳои махсуси АМИТ

Акрамзода Толиб

Суроға: 734025, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ, 33,
Тел.: +992(37) 221 50 83; +992(37) 221 70 80.

Суроғаи электронии муассиса - e-mail: <https://amit.tj/tj/>.